

Stenen är 150 cm hög, 116 cm bred vid basen. Runorna äro 11 cm höga. Inskriften löper från höger till vänster.

Inskrift:

khirbiarn : sati : stein : pana : eftir : suil :

1 5 10 15 20 25 30

bruþur : sin.

35 40

Geirbiörn setti stein þenna eftir Svein(?), bróður sinn.

Gerbjörn satte denna sten efter Sven(?), sin broder.

Till läsningen: 1 **k** jämte det föregående ramstrecket upptäcktes först av P. Vistrand 1900. Runan 2 är **h**. v. Friesen läser **a**, Nordensköld, Ihrfors, Friberg och Vistrand **h**. Runan 30 är sannolikt **i**. Bistavsliknande fåror synas både till vänster och till höger om huvudstaven **þ**, och så har den ritats av Vistrand. Av dessa fåror kan den vänstra vara huggen, men den skär ej över hst, som alla andra **a**-bistavar i inskriften göra. I *Bautil* och hos Ihrfors är denna runa **a** med dubbelsidig bst, hos Nordensköld och Friberg **a** med ensidig bst, hos v. Friesen **i**. Bst på 31 **l** är svagare än den övriga ristningen men dock säkert huggen. Undersökarna före Friberg ha läst **i**. Denne antecknade: »**l** har ett grundt streck upptill åt höger.» v. Friesen läser **l**. Bst till 40 **n** kan ej urskiljas. Där den har befunnit sig, är en hög kam i stenen, längs med vars gräns den kan ha gått. *Bautil*, Nordensköld, Ihrfors och Vistrand ha **n**.

1–9 **khirbiarn** *Geirbiörn*. Angående **h** som tecken för **a** se ovan s. 132. *Geirbiörn* är ett ganska vanligt namn. Det förekommer även i Sm 162. — 28–31 **suil** är sannolikt felristning för **suin**, ack. av *Sueinn*.

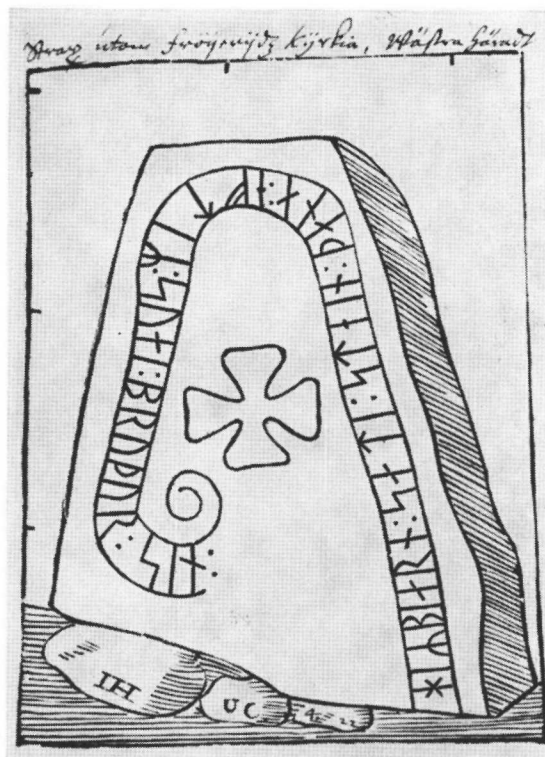

Fig. 35. Sm 69. Fröderyds kyrkogård. Efter träsnitt i Peringskiölds Monumenta (B 1049).

70. Hylletofta kyrka.

Pl. 54.

Litteratur: S. B. F. Jansson i *Fornvännen* 1959 s. 98 f.

I Hylletofta kyrka fann man år 1956 under pågående restaurering en stock med inskurna runor. I S. B. F. Janssons ovan anförda uppsats läses därom: »Stocken, som låg i korgolvet, under altaret, förvaras nu i tornkammaren. Fyndplatsen är av allt att döma sekundär; tyvärr kunde jag icke fastställa, var stocken har haft sin plats.

Stocken är av furu och mäter 133,5 × 22 × 14 cm. Runorna, som stå i stockens ena kant, äro omkring 5 cm höga. Inskriften begränsas nedtill av en ristad linje.

Inskrift:

... upor - - uporþfu ... rk ... þorkh - - - ...

5 10 15 20 25

Till läsningen: Före 1 **u** finnas numera inga spår av ristning. 3 **o** har, i likhet med inskriftens övriga **o**-runor, ensidig bistav. Av 4 **r** återstår huvudstaven och nedre bistaven, av runan 5 endast ett kort stycke nedtill. Av runan 6 är endast huvudstaven i behåll. Mellan runorna 14 och 15 är ristningen helt fördärvad. Av runan 15 återstår endast huvudstaven. Mellan 17 **k** och 18 **p** är stocken nedbilad. På detta fördärvade parti av ristningen har plats funnits för två runor; det borthuggna stycket mäter drygt 4 cm. Av runan 23 återstår huvudstaven, av de två följande endast obetydliga rester.

Runinskriften, som är avbruten i början och slutet, består sålunda i stort sett av *futharkens* början, upprepade på det bevarade stycket fyra gånger.»

Norra Ljunga sn, se Sävsjö.

Sm 76, 77.

71. Norra Sandsjö prästgård.

Pl. 53.

Litteratur: L 1240. Ransakningarna 1690; N. R. Brocman: Sagan om Ingvar Widtfarne (1762) s. 217; S. Rogberg och E. Ruda: Historisk beskrifning om Småland (1770) s. 688; B. A. Ennes: Brev till J. G. Liljegren den ²⁶/₁₂ 1828 och den ³/₁₂ 1830 (ATA), F m 61 (hs i KB); J. G. Liljegren: Runlära (1832) s. 120; P. Wieselgren: Ny Smålands beskrifning 1 (1844) s. 53, 3 (1846) s. 244; J. E. Lagergren: Handlingar om Småland, M 104: 14 (hs i KB) s. 181; C. F. Nordensköld: Jönköpings läns minnesmärken (ATA) 15 Westra härad, upptecknade år 1885, s. 52, tr. i NSmMedd 6 (1922) s. 30; A. Kock i ANF 10 (1894) s. 347; O. v. Friesen, Rökstenen (1920) s. 139, jfr NSmMedd 6 (1922) s. 31 not, anteckningar (NSmArk).

Äldre avbildningar: M. Hesselén: teckning den ¹⁷/₃ 1828 i Ennes' hs F m 61 och i Liljegrens Fullständig Bautil (ATA) 4; Nordensköld: teckning 1885 i o. a. hs s. 53; P. Vistrand: teckning (NSmArk); E. Ihrfors: teckning i Smolandia sacra (ATA) 2 s. 347; Ennes: teckning (ATA).

Stenen står på en i Sandsjön från V utskjutande udde, vilken uppbär nordändan av den s.k. Runåsen, som sträcker sig i nord-sydlig riktning. Platsen ligger ca 225 m SÖ om den på andra sidan sjön belägna N. Sandsjö kyrka.

Stenen är 250 cm hög, 63 cm bred vid basen. Runorna äro 9 cm höga.

Inskrift:

× erinuorpr × let × reisa × stein × pena × eftir × heka × faður × sin × auk × heru × faður : hans × auk ×
 1 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60
 karl × hans × faður . . . × heru × hans × faður × auk × piagn × hans × faður × auk × eftir × þe × lagfaþrga ×
 65 70 75 80 85 90 95 100 105 110 115 120
 fem ×
 125

*Erinnvörðr lét reisa stein þenna eftir *Hegga, föður sinn, ok Hæru, föður hans, ok Karl, hans föður, (ok) Hæru, hans föður, ok Þegn, hans föður, ok eftir þá langfædga fim.*

Ärinvard lät resa denna sten efter Hägge, sin fader, och Hära, hans fader, och Karl, hans fader, (och) Hära, hans fader, och Tegn, hans fader, (och) efter dessa fem förfäder.

Till läsningen: Stenens kanter ha stötts av på ett par ställen, varigenom några runor skadats i sin övre del. Även efter 75 **r** är stenen skadad; där är plats för ett **auk**. Efter runan 55 är skiljetecknet **;**, ej **×**, som för övrigt genomgående användes. Runan 95 **g** är utan tvekan stungen. I de båda runorna 118 **g** och 123 **g** finns en punkt, tydligast i den sistnämnda, men även punkten i 118 är med all sannolikhet avsiktlig. Den sista runan är **m**. Man ser en tydlig huvudstav — det enda som hittills ansetts läsligt av denna runa — och till vänster säkra spår av en **m**-bst, och i god belysning framträda sådana även till höger.